

[Johannes Jensen.]

Den højtærede Socialminister talte om Postulater, og den højtærede Minister vidste jo meget bedre Besked med, hvordan Forholdene vilde udvikle sig i Haandværk, Industri og Handel, hvis dette Lovforslag blev vedtaget, end jeg; mine Udtalelser var kun Postulater og Fraser. Jeg vil hertil sige, at jeg har dog nogen Erfaring paa det Omraade, jeg her taler om, og naar den højtærede Socialminister sagde, at hver Gang der var en Lærlingeplads ledig, var der 5 Ansøgere til den, er det et ubedrageligt Tegn paa og Bevis for, at der er mange, som søger faglig Uddannelse, men at der er mange Mestres, som holder sig tilbage, fordi det er et tungt Ansvar at paatage sig, og fordi det i mange Tilfælde slet ikke kan betale sig; for Murermestrene f. Eks. er det en meget daarlig Forretning at antage Lærlinge, som straks gaar ind i Akkordarbejde, thi Akkordoverskuddet tilfalder Svendene, medens det er overladt til Mesteren at betale Lærlingens Løn i den arbejdsløse Tid om Vinteren. Nej, det er grundet paa Erfaring, naar jeg tror, at hvis det foreliggende Lovforslag bliver vedtaget, vil det medføre en yderligere Indskrænkning af Lysten og Tilbøjeligheden til at antage Lærlinge, fordi Forholdene bliver saa usikre og det Ansvar, Mestrene skal paatage sig, saa meget større end nu. Derfor synes jeg ikke, at den højtærede Minister har Ret til at beklage sig saa stærkt, som Ministeren gjorde.

Det er meget rigtigt, at dette Forslag har foreligget til Behandling her i Tinget i to Rigsdagssamlinger, men jeg vil dog gerne minde om, at der gik to Aar, inden Rigsdagen fik Lovforslaget til Behandling. Ja, to Aar, det er jo en Elefants Drægtighedsperiode, og det er alligevel et Stykke Tid at sidde og overveje en Sag. Noget andet er det at tage Stilling til en Sag. Hvis man fra Regeringens Side havde været klar over, hvor man vilde hen, saa vilde man paa et tidligere Tidspunkt have kunnet forelægge Forslag til Revision af Lærlingeloven. Vi ved jo alle sammen, hvad Grunden var til, at man ikke gjorde det. Det var den, at Socialdemokratiet har sit særlige Standpunkt i denne Sag — det har tidligere stillet meget vidtgaaende Forslag, mere vidtgaaende end det her foreliggende —, medens Det radikale Venstre nærmest — har jeg vel Lov til at sige — var enig med os, de Konservative og Venstre; i alt Fald lod adskillige Udtalelser fra den Side under tidligere Behandlinger af denne Sag formode, at Det radikale Venstre var mere enig med os, naar Talen var om Revision

af Lærlingeloven, end med Socialdemokratiet — jeg minder her om en Udtalelse af den Mand, som i sin Tid var Ordfører for Det radikale Venstre her i Tinget, Redaktør Aubeck. Jeg forstaaer, at der har været visse Vanskeligheder for de to Partier, og naar jeg benyttede Udtrykket: det socialdemokratiske Forslag, vilde jeg dermed sige, at under Forhandlingerne mellem Socialdemokratiet og Det radikale Venstre om, hvordan dette Forslag skulde se ud, er det Socialdemokratiet, der har fat i den sikre Ende — det viser Forslaget jo ogsaa —, og Det radikale Venstre, der har maattet give op og gøre Indrømmelser. Det er min Begrundelse for, at jeg kaldte det foreliggende Lovforslag for et socialdemokratisk Forslag.

Men alt dette er en Sag for sig. Noget andet er det, naar man taler om det parlamentariske Ansvar — det har jeg jo slet ikke været inde paa her. I 1921 blev der vedtaget en Lov, som indeholdt en Revisionsbestemmelse. Dette Revisionskrav blev opfyldt de to følgende Aar, men i Samlingerne 1928—29 og 1929—30 blev der ikke fremsat noget Revisionsforslag. Man taler her om et parlamentarisk Ansvar, om den parlamentariske Skik; men jeg vil dog mene, at naar en Lov paabyder, at der skal forelægges et Revisionsforslag, betyder dette, at et saadant Forslag skal forelægges i hver paafølgende Samling, indtil Sagen har fundet sin Løsning. Dette er ikke sket. Naar man derfor i stærke Vendinger bebrejder dette høje Ting, at det ikke har kendt sit parlamentariske Ansvar, vil jeg have Lov til at sige: Ja, men saa kan man rette den samme Indvending mod den højtærede Socialminister og mod den Regering, hvoraf han er Medlem, og jeg synes ikke, at hverken den ærede Ordfører for Socialdemokratiet eller den højtærede Socialminister fra denne Plads skulde fremsætte Udtalelser, der lyder, som de kom fra Hühlenberg von Klagenfurt. Skal vi til at rette Bebrejdelser mod hinanden for denne Sags Forsinkelse, vil jeg dog mene, at den første og den største Forsinkelse er sket fra den anden Side.

Carl F. Madsen: Den ærede sidste Taler gjorde en Bemærkning om, at han og jeg, som jo er af den gamle Skole, begge har kendt til en lang Arbejdsdag, men ikke har taget nogen Skade deraf. Ja, det er nu nok, fordi det ærede Medlem og undertegnede er af en særlig kraftig Natur; derfor har vi kunnet holde til det, som blev budt os. Men adskillige af mine Kammerater, som har arbejdet sammen med mig, er for længst